

DOLDERSE KRONIEK

17e jaargang nr. 3 - september 2014

www.historischeverenigingdendolder.nl

Uitgave van de Historische Vereniging Den Dolder

Historische Vereniging Den Dolder

Opgericht 9 april 1997.

17e jaargang nr. 3, september 2014

Versijnt in de maanden: januari, mei en september.

Bestuur

Voorzitter: Petra Koek,
Dolderseweg 230, 3734 BR Den Dolder
tel. 030-2258492, voorzitter@historischeverenigingdendolder.nl

Secretaris: Dick van Lier,
Paltzerweg 299, 3734 CM Den Dolder
tel. 030-2284505, secretaris@historischeverenigingdendolder.nl

Penningmeester: Ruud van der Sar,
Dolderseweg 93-D, 3734 BE Den Dolder
tel. 030-889 24 95, penningmeester@historischeverenigingdendolder.nl
Betaling graag op ING rekening 7739816 t.n.v. Historische Vereniging Den Dolder

Commissaris Archief: Flip Baay,
Hezer Enghweg 61, 3734 GN Den Dolder
tel. 030-2252171, archief@historischeverenigingdendolder.nl

Redacteur Dolderse Kroniek: Frits Stuurman
Hezer Enghweg 122, 3734 GV Den Dolder
tel. 030-2280163, redactie@historischeverenigingdendolder.nl

Druk: Drukkerij Biga Groep BV
Postbus 164, 3700 AD Zeist
tel. 030-8503200, www.bigagroep.nl

Tekstvoorstellen en reacties naar de redactie.

Alle rechten voorbehouden. Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Den Dolder.

Het aanmeldingsformulier voor de vereniging vindt u op de website. Het lidmaatschap van de vereniging leidt steeds tot een stilzwijgende verlenging per kalenderjaar.

Opzegging als lid van de vereniging kan mondeling, schriftelijk of via elektronische weg tot stand worden gebracht en dient tenminste vier weken voor het einde van het verenigingsjaar te geschieden aan de penningmeester.

De contributie bedraagt € 15.00 per jaar.

Betaling is mogelijk op ING rekening 7739816 t.n.v. Historische Vereniging Den Dolder.

De Historische Vereniging beschikt over de ANBI verklaring ('Algemeen Nut Beogende Instelling'). Dit betekent dat uw gift (geheel of gedeeltelijk) in mindering kan worden gebracht op uw belastbaar inkomen.

De homepage op internet van de vereniging is: www.historischeverenigingdendolder.nl

ISSN: 1389-0026

Redactioneel

We zitten in de zeventiende jaargang van ons blad. Kort na de oprichting van de vereniging in 1997 kwam in januari 1998 de eerste Dolderse Kroniek uit. Keurig uitgevoerd en in de ondergrond van het kaft een foto van de villa van Pleines. Die villa stond op de plaats waar nu Pelita is. De opmaak bleef zo tot en met jaargang 2011 toen we overstapten op de huidige vormgeving en dank zij de vooruitstrevende visie van het bestuur geheel in kleur.

Eén van de doelstellingen van de Historische Vereniging Den Dolder is het uitzoeken van de geschiedenis van Den Dolder en die vast te leggen voor de toekomst. De Dolderse Kroniek wordt primair gemaakt voor de leden, mensen met belangstelling voor de geschiedenis van het dorp omdat ze er op één of andere manier een relatie mee hebben. Of ze nu nog in het dorp wonen of dat ze er vroeger hebben gewoond.

We werken in ons onderzoek naar de geschiedenis veel met de zgn. Oral History, dat wil zeggen dat we met mensen

praten over het verleden en zij ons vertellen over vroeger. Maar vaak gaan we ook kijken in archieven. De verhalen die we deze keer in de Kroniek hebben opgenomen zijn daar een duidelijk voorbeeld van.

De naam zegt het eigenlijk heel goed: Dolderse Kroniek. Ik zocht het even op op Wikipedia:

Een **kroniek** is een verhaal van of boek met **chronologisch** geordende gedenkwaardige en/of historische feiten.

Ik denk dat onze Kroniek in de huidige uitvoering goed voldoet aan deze definitie.

De inhoud van deze Kroniek zal voor meeste lezers veel herkenbaars bieden. Wie in het dorp kent de schilderclub niet? Iedereen zal wel eens een tentoonstelling van hen hebben bezocht. En veel lezers zullen er ook mensen van kennen. Het tweede verhaal gaat langer terug. Ik ontmoette een ver familielid die me ver-

telde dat hij als kind met zijn familie vakantie hield in Den Dolder en dat de kinderjuffouw en de dienstbode mee op vakantie gingen. Een heel andere tijd dus (1927) en ook wel een bemiddelde familie die dat toen al kon doen. Maar genieten van de natuur was bij hen al belangrijk en voor veel vakantiegangers is dat nog steeds zo.

Voor de puzzel heb ik toch nog weer een gevelsteen kunnen vinden...

En het derde verhaal zal vooral de autorijders van Den Dolder interesseren, want wie onder hen kent ze niet: Peter en Hanny van Leeuwen. De geschiedenis van de benzinepomp aan de Pleineslaan is afgesloten, maar die begon wel al in 1954. Hoe veel dolderaren zullen voor hun brommer bij hen de mengsmering hebben gekocht?

Ik wens u weer veel leesplezier.

Frits Stuurman

25 jaar "Atelier Den Dolder"

vereniging voor amateurkunstschilders

Door Petra Koek

Al meer dan 25 jaar bestaat in Den Dolder een vereniging die zich toelegt op schilderen. Daarbij speelt naast het creatieve aspect de gezelligheid een belangrijke rol. Dit artikel is een weerslag van gesprekken met Loes Scholman-van Nimwegen.

Deze vereniging werd opgericht op 15 december 1988 door Riet Boon, Ilse Blok, Ely van Maurik en Hidde v.d. Wal. Deze kunstzinnige dames huurden een ruimte in Den Dolder en gingen aan de slag om hun enthousiasme en creativiteit over te dragen. Zij waren opgeleid voor het kunstonderwijs en wilden met elkaar de geestdrift van hun hobby overbrengen aan hobbyisten in Den Dolder en omstreken.

De beginjaren

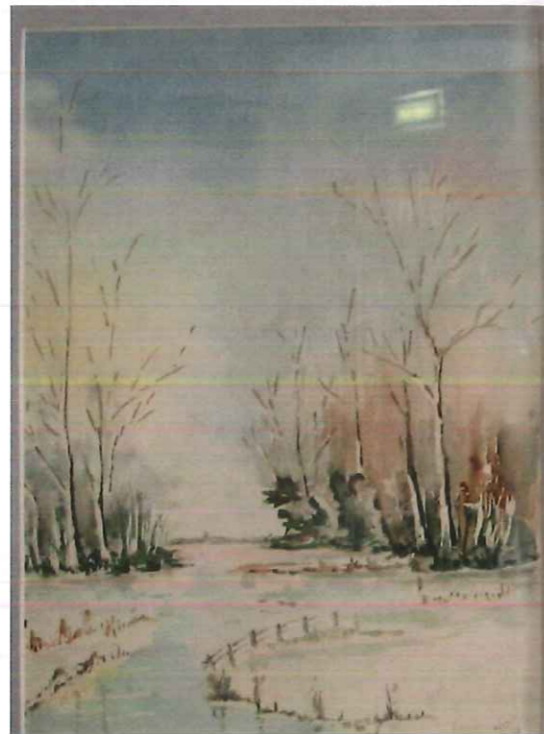
De moeder van Loes, Rina van Nimwegen-Leemans, werd geboren op 24 februari 1926. Zij is begonnen bij het Atelier in januari 1989. Loes vertelt met smaak dat haar moeder al eens wat krabbelde op een klein stukje papier of in haar puzzelboek op schoot - tussen het tv kijken en aardappelen schillen door - en dat werden dan leuke schetsjes. Haar kinde-

De eerste jaren kwamen de leden van Atelier Den Dolder samen in de Delta, in de ruimte van 't Locomotiefje

ren raadden haar aan bij een club te gaan om het tekenen en schilderen meer kleur te geven. Voor haar verjaardag kreeg zij een doos met verf en toebehoren. Nadat deze materialen een paar maanden onder de bank hadden gelegen, werden deze eindelijk in 1989 tevoorschijn gehaald. Er stond nl een advertentie in de krant: *Amateurkunstschilders gezocht*. Zij heeft gereageerd en toen dus eindelijk die

Werk van Herman Ravestein in 2003, tentoongesteld bij het 15 jarig jubileum

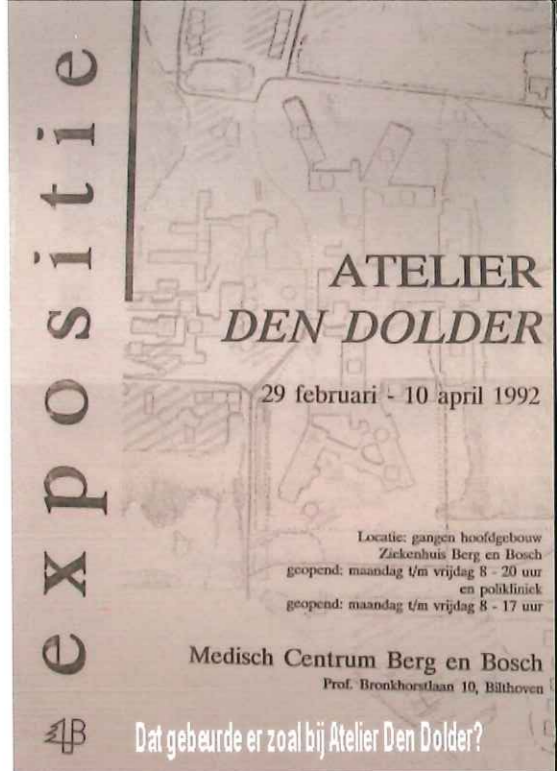
eerste stap genomen. Er meldten zich toen in totaal 12 nieuwe leden! Haar eerste werkstuk was het tekenen van een schelp (oh help, oh help!): een niet al te eenvoudig onderwerp. Riet Boon die de leiding had, gaf haar de benodigde tips. Iedere week werd er een ander onderwerp op een tafeltje geplaatst en konden ze een gedeelte of het geheel tekenen en/of schilderen. Belangrijke opdracht daarbij was altijd: eerst heel goed kijken, daarna tekenen etc.

Leden van het Atelier waren in die tijd: Frida de Boorder, Kiek van Heijst, Frans Kraal, Piet Hensen en zijn broer Ton, Rob de Beer, Marjan van Leeuwen, Rietje Kouwijs en Elly Deenink en Rina en de dames van het eerste uur.

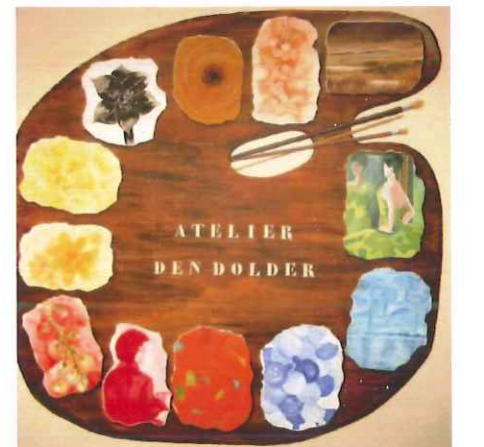
Er werd in die jaren in de zomertijd ook veel buiten gewerkt; daar was veel belangstelling voor.

Ze trokken de bossen in en zochten een mooie plek, waar ze naar hartenlust aan de slag konden. Ook aan het water, bv.

De groep in februari 1992, rechts de poster van de tentoonstelling in Berg en Bosch van dat jaar. De bijeenkomsten waren toen in de zaal bij de MCkerk

aan het Heidemeertje in Bilthoven, of zomaar ergens aan de kant van een pad bij de W.A. hoeve. Het waren allemaal mooie plekjes om de kunst te beoefenen.

Het logo kwam tot stand in 2003 toen er een expositie was in het Provinciehuis van Utrecht

Samen werken op de dinsdag. Stil en toch gezellig en inspirerend. In het midden het onderwerp. Eerst goed kijken dan tekenen en schilderen

Een van de vele onderwerpen die in de loop van de tijd werden vereeuwigd

gen - dan nog nauwelijks een penseel ter hand nemen, maar heeft er wel veel zin in. Ze zag haar moeder altijd al tekenen en schilderen, maar had er zelf niet zoveel mee. Op een keer maakte ze voor haar zus een schilderijtje (zo'n invulschilderijtje met genummerde kleuren van Ravensburg) met het hondje Duty erop. Ze kreeg de smaak te pakken en nu weet ze niet meer van ophouden! Ze gebruikte in de loop van de tijd veel technieken en is niet

Nieuw bloed

Eind 1999 komt dan de dochter van Rina, Loes, bij de club: zij kan- naar eigen zeg-

vies van nieuw materiaal of een andere stijl. Riet kan vanaf 2004 door omstandigheden niet veel meer naar de club komen en Ilse wil later ook graag voor zichzelf gaan werken. Nieuw bloed was dus welkom en Loes wordt voorzitter van het Atelier. Henk Willems is penningmeester en Betty van Dijk secretaris.

Tentoonstellingen

Twee maal per jaar hield en houdt het Atelier een expositie. Een van de hoogte-

Werken voor tentoonstelling 07-04-05. Betty bezig met oude zusterhuis.

Even pauze tijdens het schilderen bij het Heidemeertje 2003

EXPOSITIE
Atelier Den Dolder
 17 december 2000 t/m 4 januari 2001

Vleugelgalerie Slot Zeist

openingstijden schilderijtentoonstelling:

maandag	gesloten
dinsdag t/m vrijdag	11.00 - 17.00 uur
zaterdag, zondag, 2e kerstdag	13.00 - 17.00 uur
1e kerst-, oud- en nieuwjaarsdag	gesloten

Therese Bauwens, Aly van den Berg, Riet Boon, Frida de Boorder, Hanaja La Croix, Kiek van Heijst, Ilse Hultema, Riet Koudijs, Marjan van Leeuwen, Rina van Nimwegen, Margo Pasman, Ineke van de Poll, Herman Ravestein, Ton Sanders, Hilda van der Vliet

VOEL ENTREE

Exposeren in het Provinciehuis te Utrecht 11-2003. Ons Logo spat er bovenuit! Met de complimenten voor de saamhorigheid.

Jubileum expositie 15 december 2003.

punten was toch wel de expositie ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan in 1999. Deze tentoonstelling vond plaats in een zijvleugel van het Zeister Slot! Leden toen waren Riet Boon (voorzitter), Herman Ravestein, Margo Jansen-Pasman, Frida de Boorder, Kiek van Heijst, Ilse (Blok)-Huitema, Hansje La Croix, Ineke van der Poll, Rietje Koudijs, Marjan van

Leeuwen, Ton Sanders en Hidde van der Wal. Het werd een daverend succes.

Ook in Ziekenhuis Berg en Bosch in Bilt-hoven en in café Umlaut in Den Dolder (nu afgebroken) werd geëxposeerd. Later werd er ook 3 x in het Provinciehuis in Utrecht en ook 3 x in het Sanatorium in Zeist geëxposeerd. Tot 2013 is er jaarlijks een expositie gehouden in Dienstencentrum Pelita en ieder jaar in het jongeren-centrum De Kameel.

Verkoop van de stukken vindt een enkele keer plaats. De verkoopexposities zoals bij de jaarlijkse Kunstmarkten vanaf 2011 tot nu op de parkeerplaats van AH en daarbuiten zijn erg succesvol. Er is niet alleen veel belangstelling van kunstenaars, zowel professionals als amateurs, maar ook van het publiek!

Jubileum

Het 25 jarig bestaan in 2013 is het hele jaar door gevierd: er is in april een workshop gehouden door Gea Schmidt uit Huis ter Heide met gemengde technieken: scheuren, plakken en verf met de rol om bepaalde accenten te zetten. Daarbij hebben alle leden van het Atelier hun best gedaan en zo is er voor de jubileumtentoonstelling 2013 een gezamenlijk collagewerk gemaakt. Ook is er een model geweest in maart en - niet onbelang-

Ineke van de Poll biedt bloemen aan aan Loes Scholman als dank voor vele jaren begeleiding bij het schilderen. Onder: De gemeenschappelijke collage ter gelegenheid van het 25 jarig jubileum in 2013

Tentoonstelling 25 jaar "Atelier Den Dolder" December 2013 in De Kameel

rijk - is er heerlijk met elkaar gegeten, net zoals trouwens ieder jaar de gewoonte is!

Huisvesting en routine

Het atelier is op 3 plaatsen in Den Dolder gehuisvest geweest: het startte in januari 1989 in de Delta (het enige Dorpshuis van Den Dolder dat is afgebroken in 2013) in een ruimte onder de sporthal waar ook peuterspeelzaal 't Locomotiefje gevestigd was. Vervolgens tot 2011 in het bovenzaaltje van de MC Kerk. En dan nu in Jongeren centrum De Kameel, hopelijk voor een heel lange periode.

Elke week schilderen

Het aantal deelnemers aan het Atelier bedraagt maximaal 15. De deelnemers komen eenmaal per week bij elkaar, zonder onderbreking van vakanties. Zij schilderen naast elkaar aan tafels en krijgen geen les, maar kunnen elkaar altijd om

Mw. Aly van den Berg-Gerritsen werd in augustus 2011 benoemd tot Erelid. Ze was bijna vanaf de oprichting altijd trouw actief. Helaas is het nu voor haar niet meer mogelijk deel te nemen

advies vragen. Het naast elkaar werken inspireert enorm. Daarnaast is de gezelligheid erg belangrijk tijdens de pauzes, zoals met verjaardagen: dan wordt er altijd gezongen en getrakteerd! Daarbuiten is men zwijgend aan het werk. Het is nog steeds een zeer hechte en sociale groep.

Op dit moment gaan de kunstenaars maar weinig meer naar buiten om te werken. Wel gaan ze eenmaal per jaar op stap: bij voorbeeld naar Den Bosch om

daar de Dieze vast te leggen of de mooie St. Jan's kathedraal. De sfeer is ook dan altijd goed: lekker lunchen en koffie met een Bossche bol, want die hoort erbij! Dit jaar staat een dagje Dierentuin in Amersfoort op het jubileumprogramma om ook daar wat dieren vast te leggen. Een Kameel bij voorbeeld?

Heeft u aanvullingen of wellicht foto's van de leden en hun activiteiten van het Atelier? Laat het ons weten: fritsstuurman@casema.nl

Meer informatie over Atelier Den Dolder: Loes Scholman, tel.0614211084, loes55@casema.nl, en www.Loarts2012.nl

Verantwoording illustraties:

Blz 2 tm 5 en 6 linksboven en 7 midden onder: Archief Atelier Den Dolder
Blz 6 en 7 rest: Frits Stuurman

Met vakantie in Bosch en Duin in 1927 t/m 1930

Door Frits Stuurman

Met de opening van de spoorlijn van station Bilthoven (toen heette dat De Bilt) naar Zeist werd het gebied langs de lijn ook gemakkelijker bereikbaar. Het bos op de heuvelrug had de naam een gezond leefklimaat te hebben. Er werden tal van instellingen gevestigd die beoogden de gezondheid van de mensen te vergroten. Een Rotterdamse familie, twee ouders en zes kinderen, hield er in die tijd ook vakantie.

Eén van hen vertelt:

"In de jaren 1927 tot en met 1930 huurden mijn ouders iedere zomer hetzelfde huis in Bosch en Duin om er gedurende zes weken de vakantie door te brengen. Dat wil zeggen, dat mijn moeder die weken daar met de zes kinderen verbleef, terwijl mijn vader slechts twee weken vrij nam. Wel kwam hij ieder weekend laat in de zaterdagmiddag van Rotterdam naar Bosch en Duin gereisd. We haalden hem dan met zijn allen van het station op. Vanaf Utrecht was er een buurtreintje, dat via Bilthoven en Bosch en Duin naar Huis ter Heide en Zeist reed. Het bestond uit een aantal wagens met in het midden een gangpad en aan weerszijden banken. En voor en achter een open balkon en getrokken door een tenderlocomotief.

Station Bosch en Duin in de jaren twintig

Het huis Vossenlaan 19, Bosch en Duin dat volledig werd gehuurd. Wegens een latere vernummering is het nu Vossenlaan 35. Hier onder: na ettelijke verbouwingen ziet het er nu zo uit.

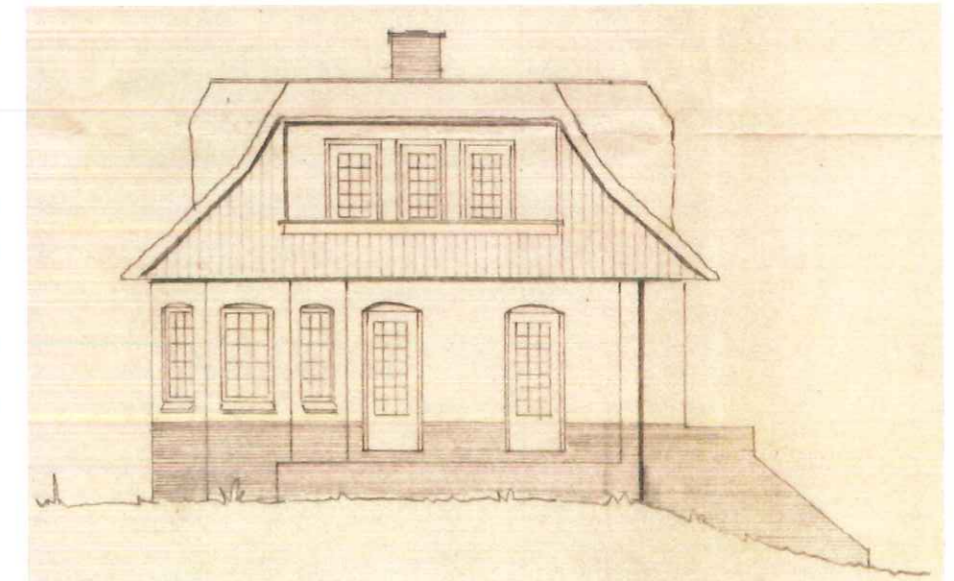
Zondags vertrok mijn vader 's avonds weer naar Rotterdam, door het gezin op het station uitgeleide gedaan. Want 's maandags moest hij weer vroeg in de morgen patiënten opereren.

Op het station in Bosch en Duin. Merk op hoe weinig hoge bomen er in die tijd waren

Vorbereiding

Zo' n vakantie van zes weken vereiste een hele organisatie. Niet alleen de zes kinderen, ook de kinderjuffrouw en een dienstbode, gingen mee.

De toenmalige voorgevel op een bouwtekening in het archief van de gemeente Zeist. De tekening werd gemaakt in verband met een verbouwingsaanvraag in 1962

De kinderen aan het roeien in de tuin, achter in de "boot" de kinderjuffrouw

Al werd het huis gemeubileerd gehuurd, toch moest er nog heel wat eigen huisraad, kinderbedden met bijbehorend beddengoed, kleren, speelgoed en wat dies meer zij, worden meegenomen. Voor het vervoer daarvan kwam een verhuisauto van een bodedienst uit Bodegraven, die dat alles van Rotterdam naar Bosch en Duin bracht. Na afloop van de vakantie werd de vracht weer teruggereden.

Het zwembad aan de Blikkenburgerlaan. Het was het eerste zwembad dat Zeist had

Hermannus Van Kooten, groenteboer in Bosch en Duin omstreeks 1927

Het gehuurde huis

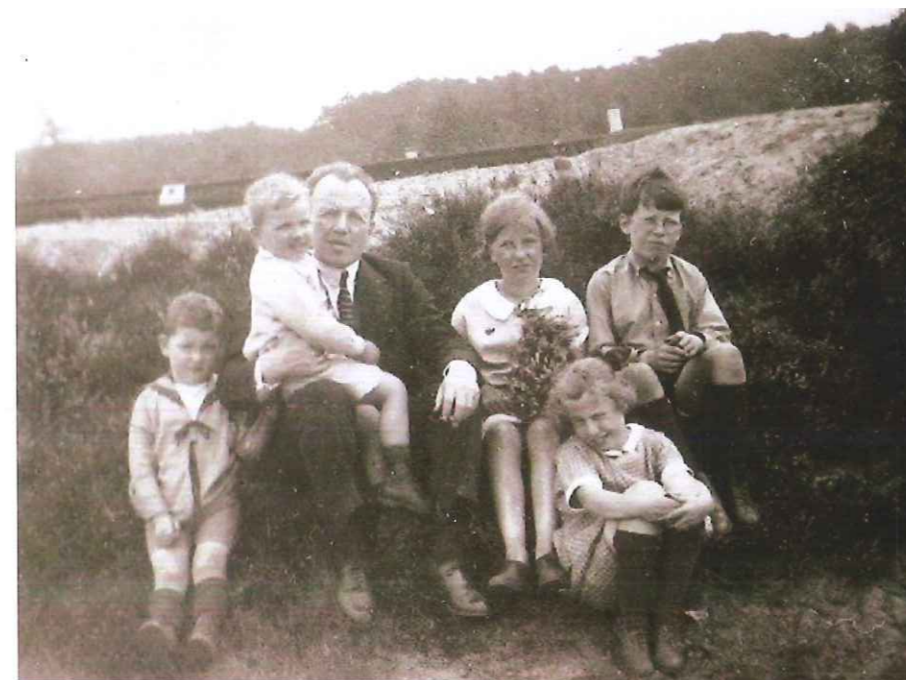
Het huis, waar we onze vakanties hielden, lag aan de Vossenlaan. Er was een flinke voortuin met een grasveld en aan beide zijden bomen. Achter het huis was een bosje van dennenbomen.

We verveelden ons nooit. Het huis had aan de voorzijde beneden een waranda en daarboven een inpandig balkon. Mijn oudste broer bouwde met zijn meccano een lift, waarmee hij koekjes naar boven hees.

Eens maakten we van kistjes een gefantaseerde boot, die we met stokken roeiden. Bij mooi weer gingen we naar het zwembad, de jongsten achter op de fiets bij ouders of grote broer en zus.

Leveranciers

Dagelijks kwamen er leveranciers langs, de bakker met voorop de fiets een mand met lekkere verse broodjes. De groente-man had een mooi bruin paard met een witte bles dat zijn wagen trok. Daarop

Het gezin op de heide

stonden aan weerszijden rekken vol kisten met een keur aan groenten en fruit. Op geregelde tijden reed er ook een bus door de Vossenlaan.

Logees

En dan waren er de logees: grootouders, vriendjes en vriendinnetjes.

Op verkenning

Mijn vader had de gewoonte eenmaal tijdens de vakantie met het hele gezin de omgeving te verkennen. Daartoe werd een auto met chauffeur gehuurd. Dat moest een auto zijn waarvan de kap omhoog kon, zodat er ruim uitzicht was. Behalve de achterkap konden meestal ook de voorruit en het afdak boven de chauffeur weggeklapt worden. In het midden

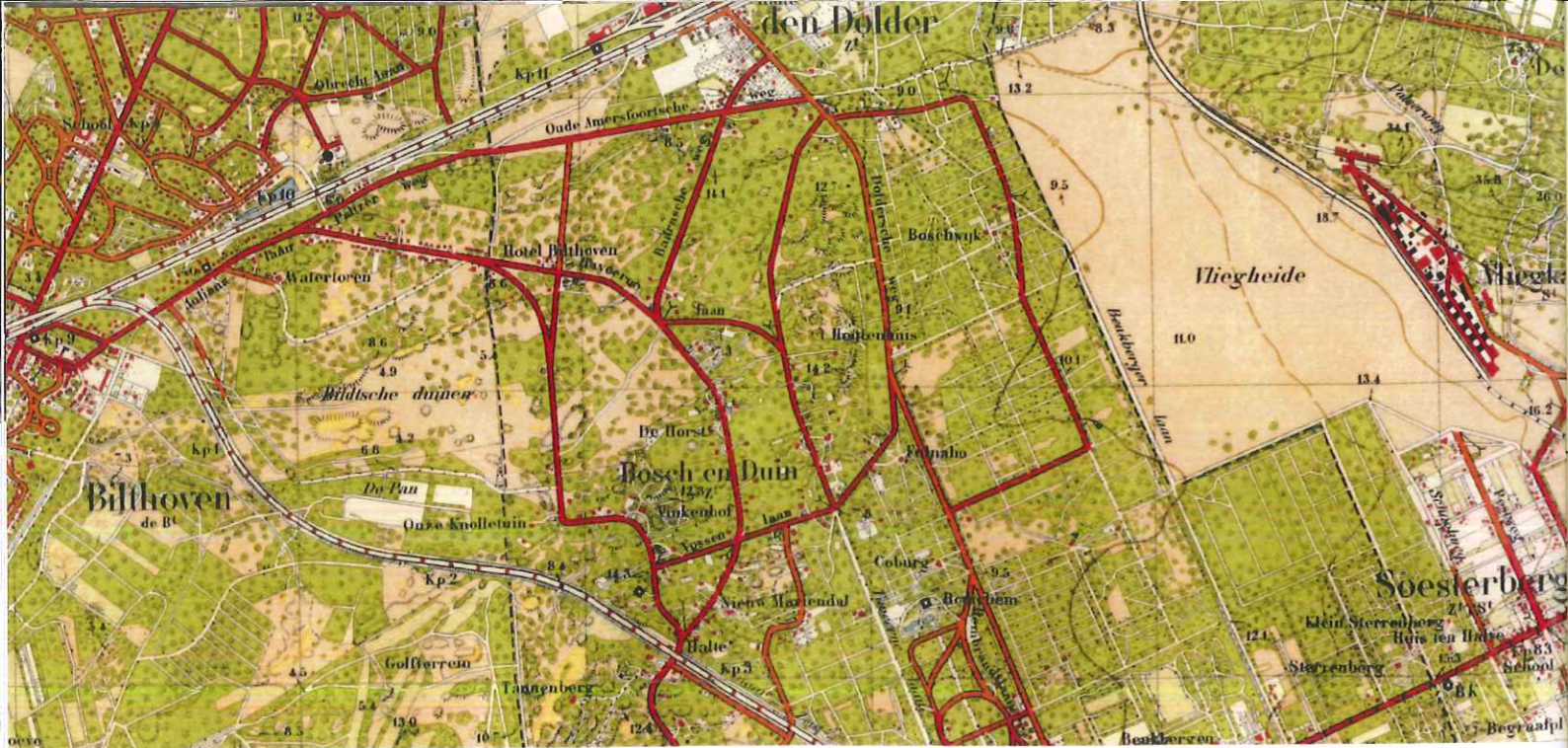
bleef dan nog een smal gedeelte van de opbouw staan, de auto leek zo een torentje te hebben. Een torenauto noemden wij dat dan ook.

Vaak waren het oude wagens van het merk Spijker met een gering motorvermogen, en een helling werd soms een onneembaar obstakel. In een versje liet mijn vader de auto klagen: *'Als ik bij een heuvel kom, rij ik liever een eindje om'.*

In latere jaren (omstreeks 1937) heb ik samen met mijn broer bij een paar tantes in Den Dolder gelogeed. Zij verbleven in

De grootouders op bezoek. De foto is gemaakt aan de Vossenlaan vlak bij het toegangspad van het huis

een barak, gelegen niet ver van de plaats, waar de Vossenlaan in de Dolderseweg uitmondt en lag een eindje van de Dolderseweg af in de richting van het vliegveld. De barak, welke oorspronkelijk deel uit maakte van het Vliegveld Soesterberg, was toen het vakantiehuis van een "School voor Vrouwenarbeid" in Rotterdam

De tantes waren nichten van mijn moeder: een van hen leidde die school en mocht daarom af en toe zelf vrije dagen doorbrengen in Bosch en Duin.

Verantwoording illustraties:

- Blz. 8: Archief HVDD
- Blz. 9: links onder: Frits Stuurman
- Blz. 10 rechtsboven: Zeister Historisch Genootschap
- Blz. 10 linksonder: Historische Kring 'De Oude School' De Bilt
- Alle andere foto's: Archief van de familie

Topografische kaart uit 1932 van de omgeving waar ze vakantie hielden. Herkenbaar: Station Bosch en Duin aangeduid met "Halte" en de Vossenlaan die bij 't Hogenhuis op de Dolderse weg uit komt. Ook de niet meer bestaande spoorlijn die begint in Bilthoven en door loopt naar Zeist en de spoorlijn die de gebouwen van het vliegveld verbindt met de lijn naar Amersfoort

Vakantie houden betekende voor het gezin vooral lange wandelingen maken. Hier spelen ze op de treinverbinding van het vliegveld met de spoorlijn richting Amersfoort

Kent u de details van Den Dolder?

Wie regelmatig in Pelita komt zal weten hebben dat deze steen zit in de buitenmuur rechts naast de blauwgeschilderde pui. Niet erg opvallend want de kleur van de plaat en de baksteen komen erg overeen. Het heeft jaren geduurd vóór ik de steen zelf ontdekte.

En nu de nieuwe opgave:

We blijven nog even bij de gedenkstenen. De steen hier naast herdenkt dat in de oorlog honderden patiënten en personeelsleden uit Santpoort en Bakkum naar de Willem Arntsz hoeve werden overgeplaatst. De bezetter wilde de duinen vrij maken ten behoeve van de kustverdediging. Het was een moeilijke periode voor zowel de overgeplaatsten als voor de bewoners van de WA hoeve.

In welk gebouw zit deze steen?

Stuur uw oplossing of commentaar, maar ook uw eventuele suggesties voor andere details van Den Dolder die we in de puzzel kunnen opnemen naar de redactie.

Hartelijk dank.

redactie@historischeverenigingdendolder.nl

Pomphouders van Den Dolder

van 1954 tot 2013

Door Frits Stuurman

Peter en Hanny van Leeuwen waren tot 2013 benzinepomphouders aan de Pleineslaan in Den Dolder. Welke doldenaar kent ze niet: velen kwamen er al jong mengsmering tanken voor hun brommer en bleven er klant omdat ze bijvoorbeeld een eigen bedrijf hadden in Den Dolder.

Met een gemiddelde leeftijd nu van 65 jaar is het niet verwonderlijk dat ze van hun vrije tijd genieten: achter in de kleine tuin, omringd door bloemen en met modern tuinmeubilair. Hoe dat allemaal zo heeft kunnen ontstaan hopen we in dit verhaal te vertellen.

Pleineslaan

Peter is geboren in Zeist in juni 1948 en Hanny in Den Dolder in juni 1951.

Ze hebben elkaar als buurjongen en buurmeisje aan de Pleineslaan leren kennen. Toen ze nog heel klein waren speelden ze met elkaar en met andere kinderen op het grasveldje voor hun huis. Dat was in de tijd dat de rechtdoorgaande weg er nog niet was en je, als je de Pleineslaan reed, altijd om dat middenperk heen moest rijden. De broer van Peter

Het benzinepompstation omstreeks 1956, op dat moment de pomp van Piet Van Leeuwen, de vader van Peter. Links het aangebouwde schuurtje dat werd afgebroken toen de garage werd gebouwd

Peter van Leeuwen bij de pomp in zijn jonge jaren

was eigenlijk van Hanny's leeftijd dus daar speelde ze eerst mee. En ja, Peter en Hanny woonden op de nummers 46 en 40 en dus eigenlijk maar drie huizen van elkaar af.

School en opleiding

Zowel Peter als Hanny bezochten de Kleuterschool 't Zonnetje, maar door hun leeftijdsverschil zaten ze niet bij elkaar in

De situatie rond 1995, kort vóór de vernieuwing van het tankstation. Achter de vaste pompen de mobiele pomp voor mengsmering voor de brommers

Bakker Van den Berg, links, zoon Ries op de motorkap en Ad Verhoef bij de auto die heel wat keren zal hebben getankt bij Van Leeuwen

de klas. En ze gingen naar verschillende lagere scholen: Peter naar de Openbare school aan de Hertenaan, Hanny naar de school met den Bijbel waar de heer Wiersma hoofd was en die later de Hazenboschschool zou gaan heten.

Op de Technische school in Zeist, aan de Steniaweg, deed Peter zijn kennis van motoren op, terwijl Hanny zich bekwaamde op de huishoudschool bij de watertoren in Zeist.

Peter ging werken bij Garagebedrijf Speek in Soesterberg waar Mercedes vrachtauto's werden gevoerd, later Pordon in Utrecht en Hanny werkte aanvankelijk bij schoenwinkel Van der Wal aan de Pleineslaan en, na de verhuizing naar Zeist, bij de hotelafdeling van Woudschoten in Zeist. Zo lopen twee levens parallel, maar die komen in 1968 definitief bij elkaar als ze gaan trouwen. Ze krijgen twee kinderen: Peter in 1968 en Monique in 1971.

De garage toen die in 1965 nog in gebruik was

Van vader op zoon

Peters vader kwam in 1954 naar Den Dolder waar hij een garagebedrijf wilde beginnen. Dat heeft hij toen gedaan in het pand Pleineslaan 46. Dat was vóór die tijd van aannemer Oudenes, die daar ook is geboren. Oudenes had daar een schuurtje en daarin begon de vader van Peter zijn bedrijf. Later brak hij het schuurtje af

en bouwde de garage en weer een jaar of vier daarna plakte hij er een stuk aan. Vader van Leeuwen was voordien monteur bij de busmaatschappij NBM in Zeist, op de plek waar nu het stationsplein is. Daar was de grote werkplaats voor het bussonderhoud. Toen zag hij het op een moment zitten en dacht 'Ik ga voor mijn eigen beginnen'. Vijftwintig jaar later, in 1979, heeft Peter het bedrijf van zijn vader overgenomen en heeft hij nog een aantal jaren de

garage voortgezet. In de praktijk bleek dat toch te veel te zijn om er een goede gezondheid bij te houden. Daarom hebben ze zich vanaf 1984 helemaal gericht op het benzinestation.

De klanten van de garage en het benzinestation

De klanten waren veelal de mensen met een bedrijf in de buurt zoals de groenteboer Van der Craats, de melkboer Hoekstra, de kolenboer Pater en de bakker Van

Even diesel tanken 2013, zelfs de dop hoeft je niet zelf open te maken
Links: De pomp voor de mengsmering is nu ook een vaste pomp

wagens zoals van de dokters Jellema en Moll van Charante. Mensen kwamen ook voor de service die je gaf, dat werd heel erg gewaardeerd: bandenspanning meten, ruitensproeier-vloeistof bijvullen, het oliepijl controleren. Peter: 'Ik had natuurlijk wel ervaring

In 1996 werd het benzinestation gesaneerd en werd er een nieuwe tank geplaatst. In oktober was er een feestelijke heropening

in het autovak. Bijvoorbeeld de ruitenwisser heeft vastgevroren gezeten, dan wist ik wel: o moertje is losgelopen, ik pak even een sleutelje en zet hem even vast. Hartstikke leuk. En als er een lampje ging branden dan kon ik wel vertellen dat en dat is het'. Dat werd dan doorverteld: 'Ga je even tanken bij Van Leeuwen en dan vraag je het. En dan helpen ze je wel'.

Geen bel, er kwam automatisch iemand naar buiten...

Hanny vertelt: 'Ja, we hadden geen bel, het was gewoon een kwestie van opletten. Je ogen waren altijd gericht op de pomp, bij alles wat je deed, je keek 100 keer naar buiten, ja de hele dag. En duurde het de klant een beetje lang dan toeterden ze wel, maar dat was bijna nooit nodig'.

Feestelijke heropening Total tankstation Van Leeuwen Den Dolder.

Op vrijdag 18 en zaterdag 19 oktober a.s. vindt de feestelijke heropening plaats van Total tankstation Van Leeuwen in Den Dolder. En niet zonder reden.

Want dit Total tankstation is compleet gemoderniseerd, en er kan nu met de meeste credit- en debetcards betaald worden.

Uiteraard is bij de verbouwing en modernisering van het station vooral gelet op de milieutechnische aspecten.

We zijn er dan ook trots op dat het station volledig voldoet aan de strenge eisen voor een schoner milieu, nu en in de toekomst.

Om de heropening met u te vieren en om onze aandacht voor een schoner milieu te benadrukken, krijgt iedereen die op vrijdag 18 en zaterdag 19 oktober bij ons komt tanken een

gratis feestplant.

U bent van harte welkom!

Total Tankstation Van Leeuwen, Pleineslaan 46, Den Dolder.

Bijzondere klanten

Ik heb wel eens een man gehad die zei: wil je mijn olie nakijken? Hij zegt: 'ik weet echt niet hoe dat moet'. Ik deed de klep open en haalde de pijlstok er uit. Hij stond te kijken naar dat kleine gaatje. Zegt hij 'Hoe krijg je daar nou die olie in?'. Ik zeg: 'Nee daar krijg ik natuurlijk nooit de olie in, maar kijk hier zit een grote oliedop....'.

Hanny vult aan: 'En die andere mevrouw toen we er mee op hielden. Die zei: 'Hoe moet dat nu, dan moet ik gaan tanken aan de grote weg. Mag ik je dan op komen halen, dan kan je me helpen tanken want ik weet echt niet hoe het moet'. Ik zeg 'nou laten we daar maar niet aan beginnen'.

Even afrekenen onder de kap 25 april 2013
Diesel 139.9 per liter. Dat lijkt weinig meer dan de prijs in 1995 (zie de foto op bladzijde 15), maar dat waren toen nog guldens!

Maandklanten

Eigenlijk betaalde iedereen altijd contant tot dat de pinautomaat kwam. Maar er waren ook maandklanten, mensen die het makkelijk vonden om één keer per maand een rekening te krijgen met de BTW er op. Als ze gewoon tankten kregen ze kleine bonnetjes (en die raakten nog wel eens zoek) en ze moesten alles zelf uitrekenen. Maandklanten waren hoofdzakelijk bedrijven, maar toch ook wel particulieren. De Van Leeuwens hadden er zo'n 50-55. De klanten hoefden dan de auto niet uit, ze hoefden alleen maar even te tekenen. 'Eerst was het wel zo dat sommige mensen heel snel waren, je had de slang er nog niet uit of zoef... weg waren ze. Maar op een moment hebben we gezegd: iedereen moet tekenen. Want soms, als het druk was, dan stond je later te denken wie was dat ook al weer?. Zondagsmorgens werden de bonnen uitgezocht en dan gingen de rekeningen de deur uit. En dan hoopte je altijd maar

dat je je centen kreeg, want dat was af en toe best een probleem.

Vertrouwelijkheid

Vaak wordt een praatje met de klant gemaakt. Dan hoor je als pomphouder veel privé dingen: scheidingen of overlijden, de kinderen waar het soms niet zo goed mee gaat of juist wel. Sommigen kwamen hun hart even luchten. Soms was dat wel moeilijk want dan stonden er andere klanten achter... En soms zetten ze gewoon de auto even weg en dan kwamen ze terug. Peter en Hanny spraken daarover natuurlijk nooit met anderen, maar onderling natuurlijk wel.

Benzine van Total

Total was een goede leverancier, ze stonden altijd klaar met raad en daad en bij problemen dan waren ze er ook. Vader Van Leeuwen is daar al mee begonnen en die had ook nooit problemen. Goeie inspecteurs. Die kwamen eens in de zoveel tijd even langs. Peter: 'Problemen? Belle-tje. En hij komt zelfs nu nog. Verleden week belde hij: Kan ik effe een bakje komen doen? Dat was altijd zo gezellig. Ja dit is meer huiselijk, de andere stations liggen allemaal aan de grote weg. Lekker

De laatste keer tanken, dat werd op 1 juni 2013 een hele happening. Ballonnen, toespraken en muziek. Een onvergetelijke afsluiting van zo veel jaren klanten bedieningen

even kletsen, hij ook over de kinderen en zijn gezin'. Bij die grote benzinstations kijken de inspecteurs naar de wasstraat, de koeling, de reclame. Bij die stations moeten ze vragen of de klanten gebruik willen maken van de speciale aanbiedingen. Bij de inspectie komt er zo'n "stille" die voor € 10,- komt tanken en kijkt of het allemaal vriendelijk gaat, hoe je station er uit ziet. Staat er een emmer water met een spons? Op zo'n manier krijgt de pomphouder punten, maar wanneer zo'n inspectie komt weet je niet. Hanny: 'Zo'n 'stille' gaat alle stations af. En hij houdt je in de gaten, je wordt geobserveerd. Als de klanten aan komen: dat jij eerst goedemorgen zegt en niet de klant, de mensen aankijken'. De Van Leeuwens deden het goed en vielen vele jaren in de prijzen van Total. Al die certificaten hebben ze weggegooid. Die hingen ze niet bij de pomp, nergens voor nodig. En heel wat keren verdienden ze een reisje met Total. Maar meestal gingen ze niet op reis, want dan moesten de kinderen steeds bij de pomp staan als zij weg waren. Behalve de laatste keer naar Ibiza.... De levering door Total ging automatisch, bijvoorbeeld op maandag en op vrijdag (zodat je voldoende hebt voor het weekend). Er waren vier soorten brandstof: gewone- en super benzine, diesel en mengsmering voor de brommers.

Leuke belevenissen
Dat is moeilijk: we hebben veel leuke dingen gehad en we konden altijd goed met alle klanten opschieten. Eens kwam er een mevrouw tanken en toen was haar tank nog praktisch vol, ze had op de temperatuurmeter gekeken in plaats van op de benzinemeter.

De aanbidding van Ot en Sien door burgemeester Koos Janssen was een ander hoogtepunt

We hadden veel oudere mensen die hadden echt nog nooit zelf getankt. Maar we hadden ook een mevrouw met reuma, die kon echt die pistoolhandgreep niet inknippen, dat was dan te zwaar. Maar ik denk dat het afscheid op die zaterdag in 2013 toch wel de grootste belevenis is.

Indrukwekkend: Het afscheid

Hanny: 'De kinderen zeiden tegen ons hoe gaan jullie stoppen? Wij zeiden nou, dan komen jullie en dan drinken we er samen een lekker borreltje op..... Maar toen waren wij met Total op dat reisje

naar Ibiza en toen hebben zij hier de pomp gedraaid, en toen hebben ze alle klanten uit het bestand gehaald. Met z'n zevenen zijn ze bezig geweest, de gemeente gebeld'.

Alle klanten moesten bij de kerk verzamelen op die zaterdag. En daar kwamen ze aan met ballonnen en muziek, en de brandweer en ze kwamen met een catering wagen en statafels, muziek stond al klaar op de kar, stekker er in en draaien maar. Ja het was echt onvergetelijk hoor en daar geniet je dan zo geweldig van'.

Peter vult aan: 'Ja en het was nog zo dat op vrijdag de tanks leeg raakten en toen zeiden we: dan moeten was zaterdags nee verkopen... Toen hebben de kinderen toch nog via die inspecteurs weten te regelen dat die vrijdagavond om half negen de tankwagen kwam om aan te vullen. En al die mensen met presentjes en natuurlijk de burgemeester. Toen hebben we het waarderingssymbool Ot en Sien van de gemeente Zeist gekregen.

In de achtertuin

Verantwoording illustraties:

Blz 14, 15, 17 en 18 onder Historische Vereniging Den Dolder
Blz. 16: Fam Van Leeuwen
Blz. 17 boven en 18 tm 20; Frits Stuurman

Voor iedere maaltijd, voor elk moment, een bijpassende saus.

Voor elke maaltijd heeft Remia een bijpassende saus in een handige knijptube. Met de Remia knijptubes zijn de verschillende sauzen gemakkelijk en schoon te doseren. Elke maaltijd wordt pas echt een feest als één van de acht Remia smaken op tafel staan. Remia snacksauzen, altijd een feest!

